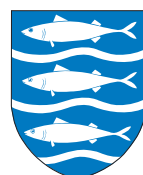

Forslag

Aabenraa
Kommune

KLIMAPLAN 2015-17

Offentlighedsperiode fra den 11. marts til den 6. maj 2015

Klimaplan

Indledning

Klimaplanen beskriver de initiativer som Aabenraa Kommune vil arbejde for at igangsætte som opfølgning på de politiske målsætninger, pejlemærker og visioner.

I Klimaplanen bliver ord til handling. Aabenraa Kommune lægger op til samarbejder om grøn vækst, klima, bæredygtighed og CO₂-reduktion. Kommunen sætter konkrete projekter i gang både for kommunens egen virksomhed og for boligejere og virksomheder. Desuden sættes der fokus på de områder hvor kommunen ved hjælp af planlægning og fysiske anlægsprojekter kan være aktiv i arbejdet for omstilling til vedvarende energi og en bæredygtig vækst.

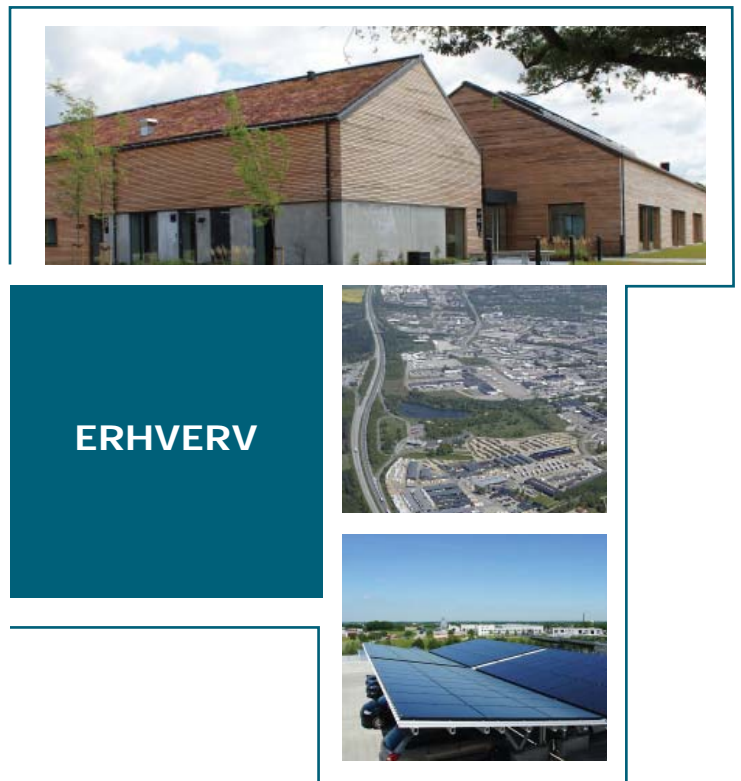
Klimaplanen er opdelt i de fem udpegede indsatsområder. Initiativerne er beskrevet under det indsatsområde de knytter sig til. Der er rigtig mange muligheder for at arbejde med klima og grøn vækst og de udvalgte initiativer er valgt på baggrund af overvejelser omkring potentiale, effekt og også økonomi. Alle dele spiller ind, når der skal handles bæredygtigt.

Det er hensigten, at der skal følges op på klimaplanen i slutningen af 2016, for at gøre status og samtidig vurdere, om der skal nye initiativer til.

KOMMUNEN

KOMMUNEN

Fortsætte som DN-Klimakommune

Aabenraa har været klimakommune ved Danmarks Naturfredningsforening siden 2010 og har forpligtet sig til at reducere kommunens egen CO₂-udledning. Aabenraa Kommune vil gå forrest som eksempel i arbejdet for grøn vækst i samspil med reduktion af CO₂ og fortsætter derfor som klimakommune. Det nuværende mål om en reduktion på 2,5 % om året fortsætter frem til 2025.

EnergyKey som værktøj til at opnå besparelser

Aabenraa Kommune benytter i dag et energistyrings-system, der elektronisk registrerer energi- og vandforbrug i alle kommunens ejendomme. Systemet benyttes i dag primært til at dokumentere energiforbruget for den enkelte ejendom.

Der ses et potentiale i at udnytte systemets muligheder yderligere. Det kan f.eks. være gennem mere central styring eller ved at energiansvarlige i den enkelte bygning benytter de energidata, der er til rådighed, til at nedbringe energiforbruget og dermed opnå såvel økonomiske besparelser som CO₂-reduktion.

Bygningsarealhåndtering som redskab til at nedsætte CO₂-udledningen

Aabenraa Kommune vil fremadrettet arbejde med arealhåndtering, for at sikre en bedre og mere effektiv udnyttelse af de kvadratmeter kommunen har til rådighed. Det vil ske ved to ting:

- minimering af tomme lokaler i kommunale bygninger
- minimering af eksterne lejemål mest muligt

Aabenraa Kommune ønsker i samspil med beslutningstager og bruger, at levere en effektiv styring og udvikling af kommunens ejendomme, herunder fokus på den fremtidige anvendelse af lokaler.

Ved at optimere lokaleudnyttelsen, kan hele energibehovet, el, varme og vand også nedbringes. På sigt ses der også mulighed for, at et samlet overblik kan bruges til at tydeliggøre omkostninger ved energiforbrug på de enkelte ejendomme.

Indkøb/Leje af nye bygninger og bevidsthed om energimærkning – parameter

Aabenraa Kommune vil øge bevidstheden om energiforbrug ved at oplyse energimærker ved beslutninger om indkøb og leje af nye bygninger i den kommunale drift. Energimærket kan bruges til at samle oplysninger om bygningens energiforbrug og derved klarlægge det økonomiske billede v. leje/indkøb af eksempelvis dårligt isolerede lokaler med lave energimærker.

Energibesparende løsninger og indkøb

Kommunens nuværende indkøbs- og udbudspolitik prioriterer økonomi.

I det enkelte indkøb og udbud er der dog også mulighed for at inddrage hensyn til miljø, klima og energieffektivitet. Det kan gøres ved en vægtning af f.eks. driftsøkonomien, så der ses på totalomkostninger og dermed kan opnås en energibesparelse eller en vægtning af logistik omkring levering af varerne, så der optimeres på brændstofforbrug, f.eks. ved at varer først leveres, når lastbilen er fuld og ikke øjeblikkeligt.

Aabenraa Kommune vil undersøge mulighederne for at dette udnyttes og eventuelt udbygges, ved at inddrage direkte/indirekte CO₂-udledning eller direkte/indirekte energiforbrug som parameter, hvor det er muligt.

Anskaffe biler med alternative drivmidler til kommunens bilpark senest i 2016

Aabenraa Kommune har mange køretøjer. De benyttes både som en del af arbejdet, f.eks. hos beredskabet, på entreprenørgården og i hjemmeplejen, men også som et transportmiddel mellem a og b, mellem rådhus, institutioner og mødefaciliteter hos virksomheder eller andre.

Aabenraa Kommune vil undersøge muligheden for at anskaffe biler med alternative drivmidler. Det vil sige biler der kører på vedvarende energi og ikke diesel eller benzin. Dette kan både være el, biogas og brint.

Udbrede brugen af el-cykler hos kommunens medarbejdere

I dag benytter hjemmeplejen allerede el-cykler i deres daglige drift, til at transportere sig ud til borgerne. En stor del af kommunens administrative medarbejdere er fysisk placeret på kommunens rådhus i Aabenraa. For at understøtte sund vækst i kommunen som virksomhed skal det undersøges, om en del af transportbehovet ind til Aabenraa By kan dækkes af el-cykler.

BOLIGER

Flere energirenoveringer i boliger

Den største gevinst ved energirenoveringer ligger i det private byggeri, da boliger og virksomheder udgør langt den største bygningsmasse i Danmark og dermed også i Aabenraa. Kommunen vil løbende undersøge og støtte initiativer, der bidrager til en øget mængde energirenoveringer i det private byggeri.

FAKTA

I 2014 var der ca. 29.664 helårsboliger i Aabenraa Kommune. Over halvdelen er opført før 1970 og 75% af dem før 1980. I Aabenraa er langt de fleste boliger parcel-, række- eller dobbelthuse.

Der er derfor et stort potentiale i at de mange boligejere får bedre adgang til at energirenovere deres boliger, og kommunen kan være med til at øge kendskabet.

Der er flere muligheder for både at udbrede kendskabet til fordelene ved at renovere, men også øge antallet af gennemførte energirenoveringer. Initiativerne vil udover informationskampagner og oplysning på hjemmeside være direkte hos slutbrugeren, altså hos bolig-ejerne.

I første omgang vil Aabenraa Kommune sætte fokus på Energistyrelsens initiativ 'Bedre Bolig' og være med til at forankre det lokalt i kommunen.

Energirigtige boliger i landsbyerne

Der er 33 afgrænsede landsbyer i Aabenraa Kommune. Landsbyerne ligger typisk uden for områder med kollektiv varmforsyning. Det ønskes derfor at yde en særlig indsats for borgerne i landsbyerne, i forhold til at få flere energirigtige boliger.

Det kan f.eks. gøres ved gennemføre et antal projekter for klima- eller energilandsbyer, hvor der tilbydes rådgivning sammen med en af aktørerne på markedet. Rådgivningen kan også være knyttet op på en forventet energioptimering, så der sættes mål i forhold til indsatsen.

Miljø- og energikvalificerede håndværkere

Når boligerne skal energirenoveres er der også behov for, at områdets håndværkere er opkvalificerede. Bygnings- og boligejerne har behov for rådgivning og ofte en helhedsvurdering af deres ejendom i forhold til hvad der kan betale sig og hvor der kan spares.

Aabenraa Kommune vil gerne støtte op om initiativer, der arbejder for at videreudanne områdets håndværkere med energioptimering for øje.

Dele viden og inspirere

Aabenraa Kommune vil gerne hjælpe borgerne med at finde oplysninger om energirenoveringer, tilskudsordninger og andre tilbud, samtidig vil Aabenraa gerne vise kommunens egne gode eksempler, med energirenovering af institutioner, plejecentre mm.

Det er hensigten, at aabenraa.dk kan blive indgangen til borgernes søgen om energirenovering på nettet.

Desuden vil kommunen arbejde for at kommunikere gennem andre medier, som f.eks. brochurer.

Opfordre til bæredygtigt og eksperimenterende byggeri.

Der er mange måder at bygge bæredygtigt på og kommunen skal være en aktiv medspiller. Kommunen kan gennem planlægning udlægge fremtidige boligområder til lavenergibyggeri, på den måde kan kommunen være med til at fremtidssikre den nye boligmasse. Vi stiller allerede krav om, at nye almene boliger opføres som lavenergibyggeri og vil også fortsat opfordre boligforeningerne til at tænke CO₂-venligt, grønt og bæredygtigt byggeri.

Der er også mulighed for at indarbejde klima – og energihensyn i planlægningen, hvor der i lokalplaner bl.a. kan udlægges byggefelter, så huse ikke skygger for hinanden, begrænses arealer med fliser eller asfalt for at sikre bedre nedsvivning, gives mulighed for grønne tage og alternative spildevandsløsninger.

Visualisering til lokalplan for bæredygtigt boligområde Aabenraa

ERHVERV

Øge konkurrenceevnen hos virksomheder

Der er ca. 3200 registrerede virksomheder med medarbejdere i Aabenraa Kommune. Virksomhederne kan spare penge og dermed øge konkurrenceevnen, ved at energirenovere og optimere produktion mm. Kommunen vil løbende undersøge initiativer, der bidrager til en øget mængde energirenoveringer i det private byggeri. Kommunens miljøafdeling har i forvejen en god kontakt til virksomhederne. Ved f.eks. at efteruddanne medarbejderne der udfører tilsyn, kan kommunen tilbyde virksomhederne råd og vejledning, som en særskilt del af det øvrige tilsyn. Initiativet findes bl.a. i Aalborg Kommune, hvor kommunen også samarbejder med virksomheder i NBE NordDanmark og også i Green Cities projektet 'Carbon 20'.

Samarbejde med groNet

groNet er et professionelt og dynamisk netværk for sønderjyske virksomheder. Aabenraa Kommune er allerede i dag en del af netværket, og vil gerne udbygge samarbejdet, for at kunne støtte områdets virksomheder i en grøn vækst.

En del af virksomhedsnetværket har specifikt fokus på energi. Energinetværket er et faciliteret netværk om energibesparelser i virksomhederne, hvor der er fokus på konkrete løsninger og videndeling. Samtidig arbejder groNet med projekter, bl.a. med EU-støtte, hvor Aabenraa Kommune også kan være en relevant deltager.

Samarbejde med lokale virksomheder om grøn vækst

Der er flere måder at arbejde med grøn vækst hos virksomhederne. Det kan være gennem etablering af fællesskaber, netværk eller lignende, som f.eks. gro-Net.

Det kan være strategisk placering af virksomheder i nærheden af hinanden, således det bliver muligt at udnytte proces-varme. Der er også potentiale i at se på muligheden for at udvikle mere bæredygtige erhvervsområder, bl.a. i forhold til indpendling af medarbejdere og klimatilpasning.

Der er flere virksomheder i Aabenraa Kommune der allerede arbejder med bæredygtighed og grønne løsninger. Kommunen vil gerne arbejde sammen med disse virksomheder, for at finde de rette tiltag for grøn vækst.

Minimere landbrugsdriften på kommunale jorder i følsomme områder

Aabenraa Kommune bortforpagter landbrugsarealer, der i dag drives intensivt. I forhold til at reducere CO₂-udledningen fra arealanvendelse og landbrugsdrift, kan kommunen gå forrest som virksomhed og minimere landbrugsdriften på egne jorde i følsomme områder (eks. lavbundsområder, enge eller grundvandsindvindinger).

I første omgang igangsættes en udpegning og kortlægning af potentialer, udgifter og effekter ved at omlægge arealer til ekstensiv drift, eller omlægge til natur.

FAKTA

Lavbundsarealer og vådområder har stor betydning som levesteder og biologiske korridorer for mange vilde dyr og planter.

Samtidig er arealerne med til at binde CO₂.

I Aabenraa Kommune er der flere steder sammenfald mellem lavbundsarealer og landbrugsarealer.

Landbruget giver udtryk for, at det bliver sværere at dyrke lavbundsarealerne og at de samtidig har problemer med oversvømmelser.

Fokus på klimapotentialet i lavbundsarealer

Aabenraa kan samtænke CO₂-reduktion og klimatilpasning med etableringen af naturarealer ved at omdanne landbrugsjord samt etablere og udbygge vådområder, vedvarende græsarealer, moser, skove eller andet, der binder CO₂.

Der er i handlingsplan til kommunens klimatilpasningsplan lagt op til, at lavtliggende arealer kan benyttes til styrede oversvømmelser og forsinkelse af overfladevand.

Konkret er det muligt for kommunen at gøre en aktiv indsats for at omdanne landbrugsjorde, der ligger på lavbundsarealer ved at afsætte midler til at lave projekter. Projekterne kan igangsættes på baggrund af en offentlig annoncering, hvor lodsejere kan byde ind, hvis de har arealer de vil stille til rådighed til en omdannelse.

TRANSPORT

Fortsat støtte initiativer om miljøvenlige biler

Aabenraa Kommune har deltaget i en forsøgsperiode med firmaet 'Clever'. Projektet hedder 'Test en elbil' og har i perioden fra 2011-2013 givet over 60 familier i Aabenraa Kommune mulighed for at teste en elbil i 3 mdr. Initiativet har været med til at udbrede kendskabet til elbiler i kommunen, men har også bidraget med stor viden til, hvordan elbilen fremover kan blive en større del af hverdagen.

Aabenraa vil i fremtiden gerne støtte op om lignende initiativer og byder de miljøvenlige transportmidler velkommen i kommunen.

Mere bæredygtig vejbelysning

Aabenraa Kommune udskifter i perioden 2014-17 12.275 gadelamper til lamper med LED-pærer. (i alt ca. 17.000 gadelamper i kommunen)

Investeringen er lånefinansieret, og tilbagebetales med de penge der spares på energiforbruget. Udskiftningen sker for at sikre bedre belysning for færre driftspenge og er i overensstemmelse med kommunens belysningsplan.

FAKTA

I dag bruger kommunens gadelamper årligt ca. 4 mio. kWh – det er beregnet, at der ved gennemført udskiftning kan spares 2,5 mio. kWh - det svarer til en reduktion på næsten 1000 tons CO₂!

Kollektiv trafik som aktiv CO₂-nedsætter

Aabenraa Kommune vil løbende holde sig orienteret om muligheden for at omlægge den kollektive trafik fra busser drevet af diesel til busser drevet af vedvarende energi – el, brint eller biogas samt busser der bruger mindre brændstof. Der følges op ved næste kontraktfornyelse på kollektiv trafik i 2016.

Ved f.eks. at benytte biogas-busser, kan kommunen nedsætte CO₂-udledningen fra den kollektive trafik, og samtidig aktivt være med til at nedsætte CO₂-udledningen fra den gylle, der frembringes i kommunen. Samtidig bliver det muligt at udnytte lokale ressourcer og understøtte den lokale grønne vækst.

Understøtte cykeltrafikken

Aabenraa Kommune har i juni 2014 vedtaget en stiplan, der skal skabe bedre forbindelser for cyklister i kommunen. Forbindelserne bliver etableret både som ruter, der viser eksisterende stier, men også som anlæg med nye cykelstier og krydsninger. Målet med stiplanen er at skabe bedre forhold for lette trafikanter, særligt bedre skoleveje for alle, så også elever på skolerne i landdistrikterne kan cykle i skole.

Som et led i Aabenraa Kommunes hastighedsplan er en konkret hastighedsplan for åben land under udarbejdelse. Formålet med hastighedsplanen for åbent land, er at tilpasse den kørte hastighed med vejens forløb på en trafikikkerhedsmæssigt forsvarligt måde.

Den kommende hastighedsplan for åbent land sammenkobles med stiplanen, da flere udpegede ruter i stiplanen er på mindre veje, hvor der kan være behov for trafikikkerhedsmæssige forbedringer.

I begyndelsen af 2015 udvælges stiprojekter, til de kommende år. Denne indsats støtter op om såvel klimapolitiske målsætninger som visionerne med sund vækst.

I Aabenraa midtby er cykelforholdene ikke optimale, det skyldes bl.a. flere ensretninger og forskellige belægningstyper. Sideløbende med ovenstående projekter, vil der i forbindelse med Aabenraa midtbyfornyelse være særlig fokus på forbedring af cykelfaciliteter i midtbyen

Mere bæredygtig infrastruktur

CO₂-udledningen fra transport udgør en tredjedel af kommunens samlede udledning.

Kommunens råderum er relativt begrænset, men Aabenraa Kommune vil fortsat arbejde for, at kommunen forsynes med infrastruktur der understøtter bæredygtig transport, såsom ladestandere til elbiler eller tankstationer til biogas og brint.

Dette kan bl.a. ske ved at udpege arealer, hvor vi ser de bedste muligheder for at placere denne infrastruktur.

ENERGI OG PLANLÆGNING

Imødekomme alternative energiformer

Aabenraa Kommune vil gerne støtte op om udviklingen fra fossile brændstoffer til mere miljøvenlige energiformer.

Vi er allerede godt i gang, ved at informere borgere og virksomheder om mulighederne. Der er allerede nu hjælp at hente på kommunens hjemmeside i forhold til vejledning om solceller – både til de æstetiske overvejelser men også konkret til proces og ansøgning.

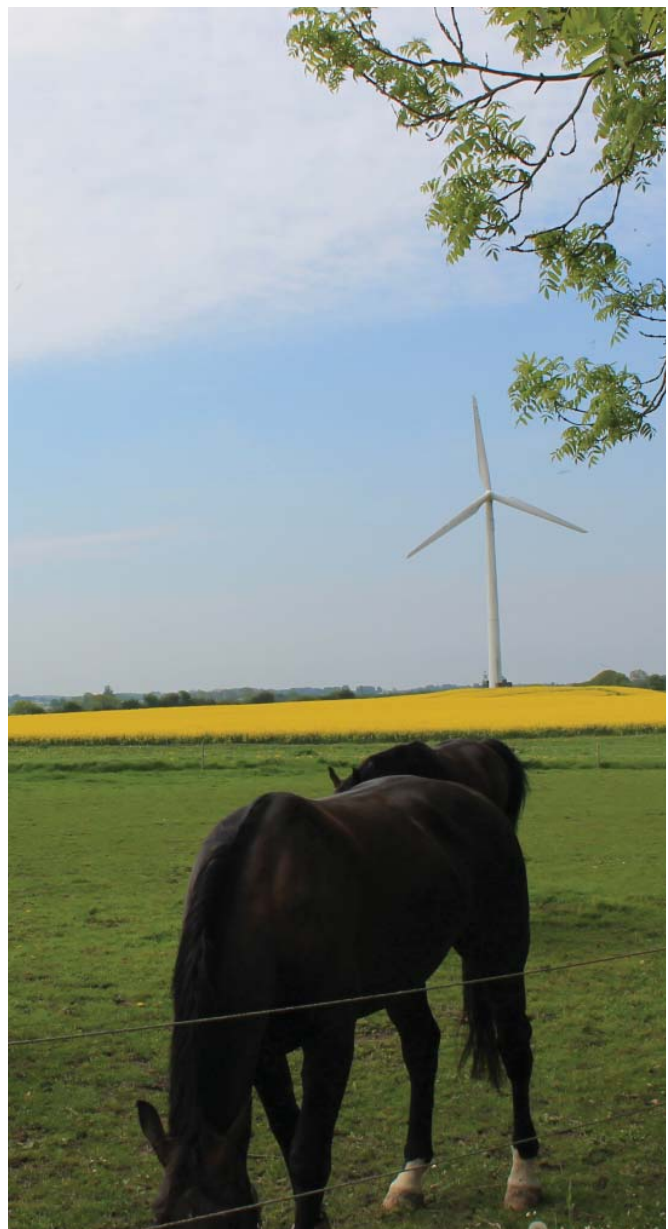
Dette kan i højere grad udbygges, så kommunen kan imødekomme borgere og virksomheders konkrete behov for vejledning til en omstilling.

Undersøge mulighederne for at etablere biogasanlæg

Biogasanlæg kan både udnytte affaldsprodukter som ellers forbrændes, restprodukter fra landbruget samt fødevarerproduktion i øvrigt til at producere vedvarende energi. F.eks. kan gylle omdannes til biogas og fortsat bruges på markerne i en afgasset version. Dermed er det en attraktiv løsning. Kommunen understøtter udvikling af biogasanlæg/produktion og har udpeget mulige placeringer og planlagt for konkrete anlæg.

Udpege arealer til vindmøller

Vindmøller producerer vedvarende energi. I forbindelse med udarbejdelse af Kommuneplan 2015 er der udpeget og kortlagt potentielle arealer, hvor der kan opsættes nye vindmøller. Dette støtter regeringens mål om, at halvdelen af elforbruget skal komme fra vind i 2020, og Aabenraa Kommunes eget mål om at 75 % af elforbruget i kommunen skal dækkes af vind i 2025.

Undersøge mulighederne for øget skovrejsning på kommunale arealer

En skovbeplantning optager CO₂. Derfor kan øget skovrejsning være med til at nedbringe den samlede CO₂-udledning. Arealer med mulighed for skovrejsning udlægges i kommuneplanen. Det er byrådets mål, at skovarealet i Aabenraa Kommune skal øges.

Aabenraa Kommunes egen skovdrift blev PEFC certificeret i 2009 og driften skal til enhver tid leve op til retningslinjer i PEFC Danmarks skovstandard for bæredygtig drift. Der er beskrevet målsætninger og retningslinjer for skovdriften, senest redigeret i 2013. Et af målene for driften er at det samlede areal med skov på kommunal jord søges udvidet med 10 % over en 10 årig periode. Det tilstræbes, at udvidelsen sker bynært, så borgerne i videst mulig omfang kan få glæde af skoven.

Aabenraa Kommune vil afsøge mulighederne for at bidrage til en øget skovrejsning, bl.a. på kommunens egne arealer.

FAKTA

Så længe en skov vokser optages der CO₂ i skoven.

Løvskov optager ca. 11,6 tons CO₂ pr. Ha pr. år og nåleskov optager ca. 16,8 tons CO₂ pr. Ha pr. år så længe den vokser.

Hvis træerne benyttes til brændsel er det desuden CO₂-neutralt, fordi man hele tiden planter nye træer til erstatning for de fældede. De bruger den samme mængde CO₂ af deres vækst, som blev frigivet ved forbrændingen.

Samarbejde med andre om en fælles indsats

Aabenraa vil indgå i samarbejder på klima- og miljøområdet, for at opnå større viden og finde de bedste løsninger til grøn vækst.

Aabenraa er allerede indgået i et samarbejde med de øvrige kommuner i Region Syddanmark samt forsyningsselskaberne om strategisk energiplanlægning. I projektet arbejdes der sammen, på tværs af kommunegrænser, for at sikre en bæredygtig omstilling til vedvarende energi, samt en forsyning der er klar til fremtidens behov og krav. I projektet er det målet, at der udarbejdes en strategisk energiplan.

Et andet muligt samarbejde er Green Cities – et forpligtende miljøsamarbejde, hvor Aabenraa indtil nu har været observatør.

På eksempelvis erhvervsområdet er Aabenraa Kommune også en del af grænseoverskridende samarbejder med de nordtyske kommuner. På klimaområdet vil der også være grobund for at udnytte erfaringer på tværs af landsgrænser.

Forslag til Klimaplan 2015-17

Udarbejdet af Aabenraa Kommune, Kultur, Miljø & Erhverv

Offentliggjort den 11. marts 2015

Nærmere oplysninger kan i normale åbningstider fås ved henvendelse til:

Aabenraa Kommune

Kultur, Miljø & Erhverv

Skelbækvej 2

6200 Aabenraa

Tlf. 73 76 76 76

plan@aabenraa.dk

www.aabenraa.dk